

Kulturnämnden

Sammanträdesdatum 2023-04-13

Innehållsförteckning

Kn § 34	Kulturnämnden på Stora Skedvi bibliotek.....	3
Kn § 35	Medborgarförslag staketet vid hembygdsgården.....	4
Kn § 36	Remiss, medborgarförslag om att omtolka/revidera områdesbestämmelserna i Bispberg	5
Kn § 37	Remiss, motion om revidering av områdesbestämmelser med syfte att tillåta solpaneler	7
Kn § 38	Konstutskott/konstinköp.....	9
Kn § 39	Antagande av reglemente	11
Kn § 40	Ändra tid nämndmöte juni.....	12
Kn § 41	Övrig fråga/Initiativ, Lena Stigsdotter	13
Kn § 42	Budget 2024	14
Kn § 43	Remiss, Nytt namn på väg i Stora Skedvi Kyrkbyn	15
Kn § 44	Rapporter	17
Kn § 45	Delgivning	18
Kn § 46	Arbetsmiljö- och personalfrågor	19
Kn § 47	Kurser och inbjudningar	20
Kn § 48	Kulturnämndens ärendelista.....	21
Kn § 49	Redovisning delegationsbeslut	22
Kn § 50	Övrigt ärende, Dalsby kapell.....	23
Kn § 51	Kulturinslag	24

Plats och tid: Stora Skedvi bibliotek kl 13.00-15.10

Beslutande: Lennart Götesson (S) ordförande
Kristina Hult (C)
Peter Engman (M)
Therese Lundell (S)
Lena Stigsdotter (V)
Daniel Ericgörs (KD)
Hans-Otto Jönsson (L)

Ej tjänstgörande ersättare: Nils-Erik Unnerud (S)
Barbro Johansson (KD)

Övriga deltagare: Anette Kotilainen, kulturchef
Eva-Lena Stenberg, nämndsekreterare
Eliska Ronovska, bibliotekarie §34

Utses att justera: Lena Stigsdotter

Justeringens plats och tid: Direktjustering

Paragrafer: §§ 34-51

Underskrifter:

Sekreterare

Ordförande

Eva-Lena Stenberg

Lennart Götesson

Justerande

Lena Stigsdotter

Anslag/bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ: Kulturnämnden

Sammanträdesdatum: 2023-04-13

Datum för anslags uppsättande: 2023-04-14

Datum för anslags nedtagande: 2023-05-05

Förvaringsplats för protokollet: Kulturenheten

Kn § 34 Kulturnämnden på Stora Skedvi bibliotek

Bibliotekarie Eliska Ronovska presenterar sig för nämnden och berättar om verksamheten på biblioteket. Kulturnämnden tackar för informationen

Kn § 35 Medborgarförslag staketet vid hembygdsgården

KN2023/0011

Beslut

Kulturnämndens förslag till kommunstyrelsen för beslut i kommunfullmäktige

1. Anse medborgarförslaget besvarat

Bakgrund

Ett medborgarförslag om staketet runt Åsgårdarna lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-02-23 av Else Löveskog.

Ärendebeskrivning

Kulturenheten delar förslagsställarens åsikt om staketet runt Åsgårdarna. Åtgärder för underhåll och utbyte är planerade till sommaren 2023.

Medborgarens förslag

”Angeläget att ge ekonomisk och praktisk hjälp att förnya staketet runt vårt fina hembygdsmuseum Åsgårdarna. Eventuell annan uppfräschning så den inte förfaller.

Gården ser försummad ut med ett omålat och delvis ruttet staket.”

KS2022/0482

KF Beslut 2023-02-23

Kommunfullmäktige beslutar hänskjuta medborgarförslaget till kulturnämnden för beslut.

Bilaga 01

Delges

Kommunstyrelsen

Kn § 36 Remiss, medborgarförslag om att omtolka/revidera områdesbestämmelserna i Bispberg

KN2023/0012

Beslut

Kulturnämndens förslag till kommunstyrelsen för beslut i kommunfullmäktige

1. Anse medborgarförslaget besvarat

Bakgrund

Ett medborgarförslag om att omtolka/revidera områdesbestämmelser för Bispberg lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-09-29 av Bengt Eklund, Säter. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Medborgarens förslag

”Vi anser att kommunfullmäktige snarast ska omtolka/revidera områdesbestämmelserna för Bispberg, så att det blir möjligt för hushållen där att sätta upp solcellspaneler på sina tak.

Vid kontakt med miljö- och byggenheten har vi fått information om att man där avslår alla ansökningar om bygglov för solcellspaneler medhänvisning till områdesbestämmelserna. Vi har också av byggchefen fått veta att "länsstyrelsen anser att det är högst olämpligt med solceller inom områdesbestämmelser".

Vi anser att detta är upprörande världsfrånvänt och otidsenligt synsätt. Det har ju hänt saker sedan 2015 och i synnerhet det senaste halvåret!

Ärendebeskrivning

De senaste årens utmaningar när det gäller el- och energiförsörjning torde knappt gått någon förbi. Därtill kan läggas klimatförändringar som påverkar vår miljö på ett tydligt och påtagligt sätt.

Säter kommun eftersträvar att skapa goda boendemiljöer och att verka för ett hållbart samhälle. Hållbarhet är ett vitt begrepp som innefattar både ekologiska,

sociala och ekonomiska aspekter. Ibland kan det innebära målkonflikter när klimatpåverkan ska begränsas samtidigt som sociala aspekter som en god bebyggd miljö och ett bevarat kulturarv ska värnas. En sådan målkonflikt kan vara solenergianläggningar i kulturhistoriskt känsliga miljöer.

Det finns lagstiftning som berör kulturmiljöer. Plan- och bygglagen är särskilt relevant i den kommunala planeringen. Miljöbalken hanterar kulturmiljövårdens riksintressen samt kulturmiljölagen som bland annat handlar om fornlämningar och den kommunala planeringen.

Att hitta nya och hållbara sätt att klara energiförsörjning är nödvändigt även för vårt kulturarv. Mer nederbörd och varmare väder kan leda till skadedjur och svampangrepp på kulturhistoriska träbyggnader. Risk för översvämningar, ras och bränder är andra reella hot för våra kulturmiljöer. Samtidigt har våra kulturmiljöer mycket att lära oss. Äldre metoder och lösningar utgör en kunskapskälla för byggnadsteknik och byggnadsvård men även skötsel av mark.

Att bevara våra kulturmiljöer, men också att se dem som en tillgång för hållbar utveckling är prioriterat i Sätters kommun. Därför kommer Kommunstyrelsen hösten 2023 att fatta beslut om ett strategiskt kulturmiljöprogram som ska vara:

- a) Ett kunskapsunderlag om kulturmiljöer i Sätters kommun.
- b) Ett verktyg i kommunens översiktsplanering, detaljplanering och bygglovsgivning.
- c) Ett redskap för gestaltning och gestaltungsprogram.
- d) Ett stöd för fastighetsägare i kommunen som behöver råd och inspiration vid ny-, om- och tillbyggnader.

Detta ärende har skickats på remiss till flera nämnder. Kulturnämnden ställer sig även bakom och ansluter sig till Miljö- och Byggnadsnämndens skrivning i § 35 i mötesprotokoll av den 14 februari 2023. Kulturnämnden finner skrivningarna vara väl genomtänkta och sakliga och ser ingen anledning att anföra några andra ståndpunkter. Miljö och Byggnadsnämndens mening blir därför också Kulturnämndens.

Bilaga 02

Delges

Kommunstyrelsen

Kn § 37 Remiss, motion om revidering av områdesbestämmelser med syfte att tillåta solpaneler

KN2023/0013

Beslut

Kulturnämnden föreslår kommunstyrelsen att avslå motionen

Bakgrund

En motion om revidering av områdesbestämmelser mm lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-09-29 av Magnus Gabrielsson (MP). Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motionärens förslag

Miljöpartiet de gröna i Säter föreslår

1. Att de områdesbestämmelser som hindrar att solpaneler monteras enligt det regelverk som generellt gäller i Sverige revideras med syfte att tillåta solpaneler.
2. Att kommunen överlägger med Länsstyrelsen när det gäller områden som är av riksintresse för kulturminnesvården med ambition att minimera begränsningarna för att sätta upp solpaneler.
3. Att även detaljplaner som hindrar montering av solpaneler revideras på motsvarande sätt som beskrivs i punkt 1 och 2.

KS2022/0353

KSAU Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar remittera motionen till samhällsbyggnadsnämnden, miljö- och byggnämnden och kulturnämnden för yttrande. Yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 23 april 2023.

Ärendebeskrivning

De senaste årens utmaningar när det gäller el- och energiförsörjning torde knappt gått någon förbi. Därtill kan läggas klimatförändringar som påverkar vår miljö på ett tydligt och påtagligt sätt.

Säters kommun eftersträvar att skapa goda boendemiljöer och att verka för ett hållbart samhälle. Hållbarhet är ett vitt begrepp som innefattar både ekologiska, sociala och ekonomiska aspekter. Ibland kan det innebära målkonflikter när

klimatpåverkan ska begränsas samtidigt som sociala aspekter som en god bebyggd miljö och ett bevarat kulturarv ska värnas. En sådan målkonflikt kan vara solenergianläggningar i kulturhistoriskt känsliga miljöer.

Det finns lagstiftning som berör kulturmiljöer. Plan- och bygglagen är särskilt relevant i den kommunala planeringen. Miljöbalken hanterar kulturmiljövårdens riksintressen samt kulturmiljölagen som bland annat handlar om fornlämningar och den kommunala planeringen.

Att hitta nya och hållbara sätt att klara energiförsörjning är nödvändigt även för vårt kulturarv. Mer nederbörd och varmare väder kan leda till skadedjur och svampangrepp på kulturhistoriska träbyggnader. Risk för översvämningar, ras och bränder är andra reella hot för våra kulturmiljöer. Samtidigt har våra kulturmiljöer mycket att lära oss. Äldre metoder och lösningar utgör en kunskapskälla för byggnadsteknik och byggnadsvård men även skötsel av mark.

Att bevara våra kulturmiljöer, men också att se dem som en tillgång för hållbar utveckling är prioriterat i Sätters kommun. Därför kommer Kommunstyrelsen hösten 2023 att fatta beslut om ett strategiskt kulturmiljöprogram som ska vara:

- a) Ett kunskapsunderlag om kulturmiljöer i Sätters kommun.
- b) Ett verktyg i kommunens översiktsplanering, detaljplanering och bygglovsgivning.
- c) Ett redskap för gestaltning och gestaltningsprogram.
- d) Ett stöd för fastighetsägare i kommunen som behöver råd och inspiration vid ny-, om- och tillbyggnader.

Kulturmiljöstrategin blir viktig och vägledande och beslut om ändringar i planarbete bör fattas efter strategin.

Detta ärende har skickats på remiss till flera nämnder. Kulturnämnden ställer sig även bakom och ansluter sig till Miljö- och Byggnadsnämndens skrivning i § 36 i mötesprotokoll av den 14 februari 2023. Kulturnämnden finner skrivningarna vara väl genomtänkta och sakliga och ser ingen anledning att anföra några andra ståndpunkter. Miljö och Byggnadsnämndens mening blir därför också Kulturnämndens.

Bilaga 03

Delges

Kommunstyrelsen

Kn § 38 Konstutskott/konstinköp

KN2023/0001

Beslut

Kulturnämnden beslutar att;

- 1) Under förutsättning att Fullmäktige godkänner reglemente 2023-2026, välja utskott för inköp av konst enl 0.5 % regeln samt större offentliga gestaltningsprojekt.
- 2) Kulturchef ansvarar för att inköp av s k lös konst utifrån årligen fastställd investeringsbudget.
- 3) Ändra delegationsordning ang konstinköp
- 4) Ge kulturchefen i uppdrag att revidera riktlinjer för lös konst.

Ärendebeskrivning

Enligt kulturnämndens reglemente utser Kulturnämnden varje mandatperiod ett utskott om tre ordinarie ledamöter och tre ersättare, för inköp, hantering och underhåll av s k lös konst till kommunens konstsamling enligt fastställd budget. Med begreppet lös konst avses konst som kontinuerligt köps in och placeras ut i kommunens lokaler. T ex tavlor och mindre skulpturer.

Konstverken registreras i konstarkivet av kulturesekreterare som också vid behov ombesörjer att inramning sker på ett korrekt sätt.

Som stöd vid införskaffande av konst beslutade Kulturnämnden 2022 att anta riktlinjer för lös konst i Sätters kommun (KN2022-0019). Detta styrdokument behöver revideras.

Arbetsformen för inköp av lös konst är tidskrävande. Det är svårt att samordna kalendrar och hitta gemensamma tider. Kulturesekreterarna behöver också säkerställa att underlag finns för att korrekt kunna föra in konstverket i kommunens konstarkiv.

Kultursekreterarna är också de som kommer närmast ”efterfrågan”, oftast kommunens medarbetare, då inköpt konst är en uppskattad del av arbetsmiljön.

Kontroll över hur inköp görs och vad som köps in kan hanteras genom delegationsordningen.

Kulturnämndens investeringsmedel för konstinköp ska även räcka till inramning och renovering av redan befintliga konstverk i kommunens konstsamling. 2023 genomförs en inventering och genomgång av kommunens befintliga konstsamling. Många av konstverken är i stort behov av rambyte, byte till syrafri passepartout eller annan typ av renovering. Detta måste, under 2023, prioriteras framför inköp av ny konst.

För en enklare administrativ hantering föreslår Kulturenheten att Kulturnämndens reglemente och delegationsordning ändras så att uppdraget att köpa in lös konst åligger kulturchefen med verkställighet hos kultursekreterarna.

Utskottet ansvarar också för gestaltning av offentliga miljöer enligt nuvarande 0,5% -regeln och dess riktlinjer. D v s större insatser vid nybyggnationer och renoveringar då 0,5% av den totala byggkostnaden öronmärks för den konstnärliga gestaltningen.

Detta uppdrag bör även fortsättningsvis hanteras av ett konstutskott.

Delges

Kommunstyrelsen

Kn § 39 Antagande av reglemente

KN2023/0014

Beslut

Kulturnämnden beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta föreslå kommunfullmäktige anta reglementet.

Ärendebeskrivning

I och med den nya mandatperioden och de nya nämndernas tillträdande ska det gemensamma reglementet för nämnder och styrelse i Sätters kommun ses över. Kulturenheten har arbetat fram ett förslag till förändring av kulturnämndens reglemente. Även det gemensamma reglementet har reviderats och behöver i och med detta godkännas av nämnden.

Beslutsunderlag

Förslag reviderat gemensamt reglemente för styrelse och nämnder
Förslag revidering av kulturnämndens reglemente

Bilaga 04

Delges

Kommunstyrelsen

Kn § 40 Ändra tid nämndmöte juni

Beslut

Kulturnämnden beslutar att tidigarelägga nämndmötet till kl 11.00 den 15 juni i kulturhörnan, efter mötet åker nämnden till Engelska parken i Grängshammar för en visning av parken av Gunnar Dicander.

Kn § 41 Övrig fråga/Initiativ, Lena Stigsdotter

KN2022/0012

Beslut

Kulturnämnden tackar för informationen

Bakgrund

Lena Stigsdotter har inkommit med en övrig fråga/initiativ den 2022-02-22

- ”att Sätters kommun genom Kulturnämnden anordnar en utställning ev. i Kulturhörnan eller på Folkets Hus om Elis Werner. Werner var en svensk arkitekt och målare och flyttade till Säter på 1920-talet. Sonen Tomas Werner uppger att han har en liggare med en förteckning över Elis Werners akvareller och etsningar. Det finns även uppgifter om att Birger Sjungargård gjorde någon inventering.”

Ärendebeskrivning

Kulturenheten planerar löpande olika konstutställningar utifrån önskemål, egna idéer eller planerade samverkansprojekt. Då det är mycket arbete med att planera, administrera och genomföra utställningar behövs långa förberedelseperioder. Till det kan läggas begränsade möjligheter att genomföra utställningar i egna lokaler, vi har begränsat med egna utrymmen. Utställningskalendern för 2023 är fastställd, men Kulturenheten tar tacksamt emot förslagsställarens idé om lämplig utställning. Vi kommer att undersöka om en sådan utställning är möjlig att genomföra, lämpligen 2024.

Kulturnämndens beslut 2022-03-17 KN2022/0012

Kulturnämnden beslutar remittera ärendet för beredning till kulturchefen.

Delges

Lena Stigsdotter
Kultursekreterare

Kn § 42 Budget 2024

KN2023/0015

Beslut

Kulturnämnden beslutar anta förslaget om investerings- och driftsbudget 2024.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Förutom en generell kostnadsökning i verksamheten relaterat till inflation, energikostnader mm vet vi att stöd vi har kunnat tillgodogöra oss inom ramen för ”Stärkta bibliotek” kommer att upphöra 2024.

Kulturenheten kommer också under 2023 arbeta med att ta fram nya avtal med Folkets Hus och Sätters Hembygdsförening. Det ekonomiska utfallet av detta är mycket osäkert, omställningsprocesser är generellt kostsamma även om nya avtal skulle innebära minskade kostnader över tid.

Bilaga 05

Delges

Ekonomikontoret

Kn § 43 Remiss, Nytt namn på väg i Stora Skedvi Kyrkbyn

KN2023/0008

Beslut

Kulturnämnden beslutar föreslå Kyrkbergsstigen som namn

Förslag inkommet från Leif Olofsson

Jag har tittat i gamla kartor och försökt komma på något bra namn. Området ligger nästan precis mellan Landa och Kyrkbyn när det gäller fastighetsbeteckningar. Precis där den lilla vägen "bakom pizzerian" går gick förr en körväg upp mot Kyrkberget, och själva jorden hörde till Prästgården och Vrångens gård i Kyrkbyn.

Kyrkbergsstigen finns inte i Säter, namnet ligger bra i munnen.

Vrångens stig/gränd låter inte så roligt, eller hur

Alternativt kan man bara tänka sig att här var/är gammal åkermark.

Åkerstigen, Gärdesgränd är båda tänkbara.

Slutligen om vi bara tänker i nutid finns ju möjligheten att anknyta till skolan.

Skolstigen, Skolgränd.

Reflexion av Karin

Kyrkbergsstigen är unikt i Säter och säger exakt vad vägen har använts till.

Vrångens stig/gränd finns heller inte någonstans men låter inte trevligt

De övriga namnen finns redan på ett eller annat sätt redan i Säter.

Ärendebeskrivning/bakgrund

Ett nytt bostadsområde med flerbostadshus/radhus planeras i Stora Skedvi nära skolan. Passande möjliga adresser saknas och därför önskas ett nytt gatunamn på den aktuella platsen (se bilaga 1). Vägnamnet får gärna innehålla namnet "stigen" eller "gränd" för att koppla till platsen och den lokala karaktären i området.

SBN au Beslut SBN2023/0015

Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott beslutar remittera ärendet till kulturnämnden för inhämtande av namnförslag. Samhällsbyggnadsnämndens

arbetsutskott betonar vikten av att få en stark koppling till det kulturhistoriska sammanhanget som platsen är en del av i Stora Skedvi.

KN Beslut 2023-03-09

Kulturnämnden beslutar att uppdra till kulturchefen att kontakta Leif Olofsson för att få förslag på vägnamn i Stora Skedvi Kyrkby

Delges

Samhällsbyggnadsnämnden

Kn § 44 Rapporter

- Region Jämtland/Härjedalen Bibliotek
- Engelska parken
- Kulturmiljöprogrammet
- Åsgårdarna
- Folkets Hus
- Skolbibliotek
- Rondellkonsten
- Vävda rum

Kn § 45 Delgivning

Inget att rapportera

Kn § 46 Arbetsmiljö- och personalfrågor

- Vikarie biblioteket Säter

Kn § 47 Kurser och inbjudningar

Inga inbjudningar

Kn § 48 Kulturnämndens ärendelista

Beslut

Kulturnämnden beslutar tacka för informationen

Ärendebeskrivning

Kulturenheten har gått igenom kulturnämndens ärendelista inför sammanträdet.

Bilaga 06

Kn § 49 Redovisning delegationsbeslut

Delegering från kulturchef

Beviljad bidragsansökan

Ceciliakören, musik i blomstertid

Dnr Kn2023/0016
3000 kr

Kn § 50 Övrigt ärende, Dalsby kapell

KN2023/0017

Beslut

Kulturnämnden hänskjuter ärendet till kulturchefen för beredning.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Nils-Erik Unnerud har inkommit med en skrivelse/yrkande;

- För 50 år sedan gjordes utgrävning på en plats där det medeltida Dalsby kapell skall ha funnits. Vid kapellet har också funnits en kyrkogård. Det medeltida Dalsby kapell kan man beskriva som den första bebyggelsen i Säter.
- Under 1600-talet fanns sedan 1500-talet en kungsgård i Säter. När myntverk och garverk anlades i Säter och ny intressen och människor anlände till Säter blev det bestämt att det tidigare kapellet skulle rivas, trots allmogens protester, vilket skedde 1667 och då också kyrkogården övergavs. En ny kyrka byggdes då i närheten av kungsgården där stadens centrum skulle bli till 1642
- När nya riksvägen 70 år 1974-1975 skulle dras fram genom Säter mot Borlänge, visste man sedan det tidigare skolbygget i Dalsbyn och gamla riksväg 12:s framdragnings på 1860-talet att det troligen fanns en gammal kyrkogård vid utfarten från Säter.
- Det beslöts därför att innan den nya riksvägens utfart mot Borlänge fick påbörjas så skulle en utgrävning ske på. En minnessten hade rests på platsen 1936.
- Idag ligger kyrkogården under 5 meter av stenkross där bilar susar fram.

Mitt förslag/ yrkande:

Eftersom platsen är av kulturhistoriskt värde, och registrerad genom Riksantikvarieämbets (Fornsök) bör Säter kommun, som är fastighetsägare åta sig att försköna minnesplatsen med någon form av plantering så att den uppmärksammas mer. Naturligtvis bör också en lämplig skyltning av en informationstavla finnas .

Kn § 51 Kulturinslag

Lena Stigsdotter läser och berättar om Thomas Tranströmmer. Hon läser dikten ”gläntan”.